

Súd: Okresný súd Poprad
Spisová značka: 19C/28/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8722201145
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 02. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Jenčová
ECLI: ECLI:SK:OSPP:2023:8722201145.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

9
19C/28/2022

Okresný súd Poprad - sudkyňou JUDr. Ivetou Jenčovou v spore žalobcu: Slovenská republika v mene ktorej koná Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, IČO: 00 151 866, so sídlom 812 72 Bratislava, Pribinova 2, proti žalovanému: A. B., nar. X.X.XXXX, trvale bytom C. XXXX/X, XXX XX D., o zaplatenie 73,50 € s prísl. takto

rozhodol:

9
19C/28/2022

Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu 73,50 € s 5 % úrokom z omeškania ročne od 10.07.2020 do zaplatenia na účet žalobcu IBAN: B. XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX,VS:6060078779, a to do 15 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

Trovy konania stranám n e p r i z n á v a.

odôvodnenie:

7
19C/28/2022

1. Žalobca žiadal, aby súd zaviazal žalovaného na úhradu sumy 73,50 € s 5 % úrokom z omeškania ročne od 10.07.2020 do zaplatenia. Uviedol, že dňa 9.4.2021 boli odboru právnych služieb sekcie legislatívy a právnych služieb MV SR odborom účtovníctva sekcie ekonomiky MV SR odstúpené podklady na vymáhanie pohľadávky štátu voči žalovanému. Žalovanému bola dňa 09.06.2020 vystavená faktúra č. 6060078779 vo výške 73,50 €, splatná dňa 09.07.2020 za stravu zabezpečenú počas nariadenej izolácie v karanténnom zariadení IVS Bratislava za obdobie od 18.4.2020 do 24.4.2020. Keďže žalovaný pohľadávku štátu v lehote splatnosti faktúry neuhradil, žalobca ho na jej úhradu vyzval výzvou zo dňa 19.10.2020 s uložením lehoty 30 dní na plnenie od doručenia výzvy. Nakoľko žalovaný ani na základe nej dlžnú sumu neuhradil, vyzval ho žalobca na úhradu v lehote 10 dní opätovnou výzvou zo dňa 25.02.2022. Táto doporučená zásielka sa žalobcovi vrátila s poznámkou adresát neznámy. Žalovanému boli zásielky

doručované na adresu jeho trvalého pobytu, ktorá bol overená prostredníctvom Registra obyvateľov Slovenskej republiky.

2. Žalobca si uplatnil aj úrok z omeškania zo žalovanej istiny, keďže sa žalovaný dostal s plnením peňažného dlhu do omeškania. Svoj nárok žalobca právne odvodil od ustanovenia § 58 ods.2 zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Uviedol, že predmetné ustanovenie umožňuje obmedziť vlastníctvo fyzickej osoby v rozsahu nákladov, ktoré vzniknú pri plnení povinností uložených fyzickej osobe v záujme ochrany verejného zdravia tým, že tieto náklady je fyzická osoba povinná znášať. Poukázal na nález Ústavného súdu SR sp. zn. PL. ÚS 4/2021. Vystavená faktúra predstavuje plnenie v podobe paušálnych nákladov za stravu, ktorá bola žalovanému zabezpečená počas doby nariadenej izolácie v karanténnom zariadení. Žalobca mal za to, že žalovaný by si potreboval zabezpečiť stravu aj v prípade, ak by nebol umiestnený v karanténnom zariadení, a preto žalobca postupoval v súlade s príslušnými právnymi predpismi a zabezpečil žalovanému stravu.

3. Súd vo veci vydal platobný rozkaz, ktorý sa žalovanému nepodarilo doručiť so vlastných rúk na adresu trvalého pobytu, súdna zásielka sa súdu vrátila s oznámením, že adresát je neznámy. Z uvedeného dôvodu súd platobný rozkaz zrušil v zmysle § 266 ods. 3 Civilného sporového poriadku. Súd následne žalobcovi doručoval žalobu s prílohami poučením a výzvou na vyjadrenie aj prostredníctvom Mestskej polície Poprad, lustraval žalovaného, avšak všetko bezvýsledne. Podľa správy polície sa na uvedenej adrese žalovaný nezdržiava a jeho terajšie miesto pobytu nie je známe. Súd následne postupoval podľa § 116, § 219 ods. 3 a § 177 ods. 2 Civilného sporového poriadku. Sú d zverejnil Oznámenie o podanej žalobe dňa 19.01.2023 na svojej úradnej tabuli a webovej stránke a následne zverejnil Oznámenie o mieste a čase vyhlásenia rozsudku na deň 27.02.2023 o 07.50 hod..

4. Podľa § 106 ods. 1 písm. a/ zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov, ak nejde o doručovanie do elektronickej schránky podľa osobitného predpisu, o doručovanie v osobitných prípadoch podľa § 107 ods. 2 a adresát neuviedol inú adresu na doručovanie, doručuje súd písomnosti a) fyzickej osobe na adresu evidovanú v registri obyvateľov Slovenskej republiky alebo adresu miesta pobytu cudzinca na území Slovenskej republiky podľa druhu pobytu cudzinca.

5. Podľa § 116 ods. 1 Civilného sporového poriadku, ak sa žalobu nepodarí doručiť žalovanému, ktorý je fyzickou osobou, na adresu podľa § 106 ods. 1 písm. a), je súd povinný urobiť všetky úkony potrebné na zistenie skutočného pobytu žalovaného.

Podľa § 116 ods. 2 a 3 Civilného sporového poriadku , ak sa súdu nepodarí žalobu doručiť na adresu zistenú postupom podľa odseku 1, zverejní súd oznámenie o podanej žalobe na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke príslušného súdu. Žaloba sa považuje po 15 dňoch od zverejnenia oznámenia za doručenú, a to aj vtedy, ak sa adresát o tom nedozvie. Ak fyzická osoba nemá adresu evidovanú v registri obyvateľov Slovenskej republiky, doručuje súd písomnosti tejto fyzickej osobe oznámením na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke príslušného súdu. Písomnosť sa považuje po 15 dňoch od zverejnenia oznámenia za doručenú, a to aj vtedy, ak sa adresát o tom nedozvie.

6. Podľa § 151 ods. 1 Civilného sporového poriadku skutkové tvrdenia strany, ktoré protistrana výslovne nepoprela, sa považujú za nesporné.

7. Podľa § 219 ods. 3 Civilného sporového poriadku , vo veciach, v ktorých súd rozhoduje rozsudkom bez nariadenia pojednávania, oznámi miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke príslušného súdu v lehote najmenej päť dní pred jeho vyhlásením. Ak o to strana požiada, súd jej oznámi miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku aj elektronickými prostriedkami.

8. Podľa 177 ods. 2 Civilného sporového poriadku pojednávanie nie je potrebné nariaďovať, ak a) ide iba o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci, skutkové tvrdenia strán nie sú sporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 2 000 eur,

b) strany s rozhodnutím vo veci bez nariadenia pojednávania súhlasia alebo

c) to ustanovuje tento zákon.

9. Z výsledkov vykonaného dokazovania, z faktúry č. 6060078779, z výziev adresovaných žalovanému, ako aj z ďalších listinných dôkazov v spise mal súd preukázané, že žalovaný mal nariadenú izoláciu v karanténnom zariadení IVS Bratislava v období od 18.4.2020 do 24.4.2020 po návrate zo zahraničia. Súd považuje za nepochybné, že žalovanému bola počas uvedeného obdobia zabezpečená strava

a má za to, že tak ako všetkým fyzickým osobám, ktoré absolvovali povinnú izoláciu, tak aj žalovanému bola strava počas jeho izolácie v karanténnom zariadení. Za poskytnutú stravu bola žalovanému dňa 9.6.2020 Ministerstvom vnútra SR vystavená faktúra č. 16060078779 vo výške 73,50 €, splatná dňa 9.7.2020. Žalovaný faktúru ani v lehote splatnosti, ani na základe dvoch výziev, neuhradil.

10. Ako je všeobecne známe, Vláda Slovenskej republiky vyhlásila podľa § 8 zákona NR SR č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov počnúc dňom 12.3.2020 od 6.00 hod. mimoriadnu situáciu. Úrad verejného zdravotníctva SR, ako príslušný orgán štátnej správy na úseku verejného zdravotníctva podľa § 5 ods. 4 písm. h) zákona č. 355/2007 Z. z. z dôvodu vyhlásenia mimoriadnej situácie nariadil na území SR podľa ustanovenia § 12 ods. 2 písm. f) a § 48 ods. 4 písm. n) zákona č. 355/2007 Z. z. Opatrenie č. OLP/2595/2020 z 15.3.2020, ktoré v bode D opatrením zo 16.3.2020 zmenil nasledovne: „všetkým osobám, ktoré sa od 16.marca 2020 od 6.00 hod. ako organizované skupiny vrátili z postihnutých oblastí zahraničia na územie Slovenskej republiky alebo o repatriácii ktorých na územie Slovenskej republiky sa rozhodne, sa nariaďuje izolácia v zariadeniach určených Ministerstvom vnútra Slovenskej republiky na dobu nevyhnutnú na vykonanie laboratórnej diagnostiky COVID-19 a následne po zistení negatívneho výsledku sa tejto osobe nariaďuje domáca izolácia v celkovej dobe spoločne 14 dní“. Podľa písmena A6 uznesenia vlády SR č. 113 z 15.3.2020 bolo ministerke vnútra SR uložené „vykonať opatrenia so zabezpečením povinnej karantény občanov SR, ktorí sa skupinovo vracajú z postihnutých oblastí do karanténnych zariadení určených Ministerstvom vnútra SR“. Žalovaný sa vrátil zo zahraničia v čase platnosti uvedených opatrení, bol teda povinný podrobiť sa izolácii v karanténnom zariadení po nevyhnutnú dobu.

11. Podľa § 12 ods. 1 písm. a) zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov opatrenia na predchádzanie ochoreniam sú opatrenia na predchádzanie vzniku a šíreniu prenosných ochorení.

Podľa § 12 ods. 2 písm. f) zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov opatrenia na predchádzanie vzniku a šíreniu prenosných ochorení sú izolácia, karanténa, zvýšený zdravotný dozor a lekársky dohľad.

12. Podľa § 51 ods. 1 písm. a) zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov fyzické osoby sú povinné plniť opatrenia na predchádzanie ochoreniam podľa § 12 ods. 2 písm. a), d) až h) a opatrenia pri ohrození verejného zdravia podľa § 48 ods. 4 písm. a) až d), f) až i), n), r), t), u), y) až ab) nariadené príslušným orgánom verejného zdravotníctva; to neplatí v prípade povinného očkovania, ak sú známe kontraindikácie,

13. Podľa § 58 ods. 2 zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov náklady, ktoré vzniknú pri plnení povinností ustanovených týmto zákonom a inými všeobecne záväznými právnymi predpismi upravujúcimi ochranu verejného zdravia, uhrádza ten, kto je povinný tieto povinnosti plniť.

14. Podľa § 451 ods.1 Občianskeho zákonníka kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať.

15. Podľa § 454 Občianskeho zákonníka bezdôvodne sa obohatil aj ten, za koho sa plnilo, čo podľa práva mal plniť sám.

16. MV SR plnilo za žalovaného, zaplatilo mu stravu počas doby, kedy bol povinný zotrvať v izolácii v karanténnom zariadení, a toto plnenie je žalovaný povinný vydať tomu, kto ho uhradil, nakoľko v zmysle § 58 ods. 2 zákona č. 355/2007 Z. z. je povinný tieto náklady hradiť povinný – žalovaný.

17. Žalobca svoj nárok uplatňovaný v konaní právne odvodzuje od ustanovenia § 58 ods. 2 zákona č. 355/2007 Z. z., a teda si uplatňuje nárok voči fyzickej osobe, žalovanému, náklady (len časť nákladov predstavujúcich paušálnu sumu za poskytovanú stravu), ktoré za neho hradil, a ktoré vznikli pri plnení povinností vyššie uvedených a upravených zákonom č. 355/2007 Z. z..

18. Súd cituje pasáže z Nálezu Ústavného súdu sp. zn. PL. ÚS 4/2021, ktoré sú relevantné pre toto súdne konanie a má za to, že plne odôvodňujú v kontexte s ďalšími skutočnosťami uvedenými v odôvodnení rozsudku jeho meritorne rozhodnutie, ktorým žalobe vyhovel:

„ III.3.1. K namietanému nesúladu § 58 ods. 2 zákona o ochrane verejného zdravia s čl. 20 ods. 1, 3, 4 a 5, čl. 1 ods. 1, čl. 13 ods. 4 ústavy v spojení s čl. 1 dodatkového protokolu: 150. Podľa čl. 20 ods. 1 ústavy každý má právo vlastníť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu. Majetok nadobudnutý v rozpore s právnym poriadkom ochranu nepožíva. Dedenie sa zaručuje.

151. Podľa čl. 20 ods. 3 ústavy vlastníctvo zaväzuje. Nemožno ho zneužiť na ujmu práv iných alebo v rozpore so všeobecnými záujmami chránenými zákonom. Výkon vlastníckeho práva nesmie poškodzovať ľudské zdravie, prírodu, kultúrne pamiatky a životné prostredie nad mieru ustanovenú zákonom.

152. Podľa čl. 20 ods. 4 ústavy vyvlastnenie alebo nútené obmedzenie vlastníckeho práva je možné iba v nevyhnutnej miere a vo verejnom záujme, a to na základe zákona a za primeranú náhradu.

153. Podľa čl. 20 ods. 5 ústavy iné zásahy do vlastníckeho práva možno dovoliť iba vtedy, ak ide o majetok nadobudnutý nezákonným spôsobom alebo z nelegálnych príjmov a ide o opatrenie nevyhnutné v demokratickej spoločnosti pre bezpečnosť štátu, ochranu verejného poriadku, mravnosti alebo práv a slobôd iných. Podmienky ustanoví zákon.

154. Podľa čl. 1 dodatkového protokolu každá fyzická alebo právnická osoba má právo pokojne užívať svoj majetok. Nikoho nemožno zbaviť jeho majetku s výnimkou verejného záujmu a za podmienok, ktoré ustanovuje zákon a všeobecné zásady medzinárodného práva. Predchádzajúce ustanovenie nebráni právu štátov prijímať zákony, ktoré považujú za nevyhnutné, aby upravili užívanie majetku v súlade so všeobecným záujmom a zabezpečili platenie daní a iných poplatkov alebo pokút.

157. Niet pochýb o tom, že namietané ustanovenie § 58 ods. 2 zákona o ochrane verejného zdravia je ustanovením svojou povahou zákonným, ktoré umožňuje obmedziť vlastníctvo fyzickej osoby v rozsahu nákladov, ktoré vzniknú pri plnení povinností ustanovených týmto zákonom a inými všeobecne záväznými právnymi predpismi uložených tejto osobe tým, že tieto náklady je povinná znášať. Z tohto ustanovenia je zároveň zrejmé, že uložená povinnosť znášať náklady je podmienená tým, že tieto vzniknú pri plnení povinností uložených fyzickej osobe v záujme ochrany verejného zdravia.

158. Prípustnosť tohto zásahu do vlastníctva z hľadiska rozsahu je výslovne obmedzená výškou nákladov spojených s plnením uložených povinností, ktoré je fyzická osoba povinná znášať sama. Ide pritom o náklady plnenia akýchkoľvek (uložených) povinností, nielen povinnosti podrobiť sa opatreniam obmedzujúcim jej osobnú slobodu - patrí sem napríklad aj povinnosť znášať náklady spojené s používaním preventívnych a iných ochranných pomôcok, náklady dezinfekcie atď.

159. Na tomto závere nemení nič ani okolnosť (ktorú naznačuje navrhovateľka), že môže ísť aj o náklady plnenia povinností ustanovených nie priamo zákonom (o ochrane verejného zdravia), ale prípadne aj inými právnymi predpismi, ktoré sú všeobecne záväzné, no upravujú ochranu verejného zdravia, pretože samotná povinnosť znášať tieto náklady je stanovená priamo zákonom. Pokiaľ by totiž malo ísť o povinnosť uloženú takýmito ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a s ňou spojené náklady, zaoberať sa touto otázkou z hľadiska jej ústavnej akceptovateľnosti by bolo možné iba vo vzťahu k takto konkrétne uloženej povinnosti. Pokiaľ by táto otázka bola vznesená, jej negatívnym riešením by bola zároveň vyriešená i otázka uloženia povinnosti znášať náklady s ňou spojené (tak ako v súvislosti s námietkou neústavnosti ustanovení zákona o ochrane verejného zdravia pre ich neurčitosť v tomto konaní). Ústavný súd tak nenachádza oporu v napadnutej právnej úprave ani pre argument nedostatku procesnej dimenzie legality.

160. Vzhľadom na kvantitatívnu limitáciu zásahu uložená povinnosť znášať náklady v ich skutočnej výške vyhovuje požiadavke dostatočnej určitosti, a teda aj požiadavke na dostatočnú kvalitu zákonnej úpravy povinnosti z hľadiska jej predvídateľnosti a ochrany pred svojvôľou.

161. Hoci priamo napadnuté ustanovenie nestanovuje prostriedky prieskumu postupov pri vynútiteľnosti splnenia tejto povinnosti, tieto vyplývajú v dostatočnej miere zo všeobecných ustanovení právneho poriadku a ich naplnenie je už vecou postupov pri aplikácii práva v konkrétnom prípade, a nie priamo otázkou súladu napadnutého ustanovenia s navrhovateľkou označenými základnými právami. Takto zákonom stanovený zásah do základného práva vlastníť majetok teda nepochybne nie je zásahom svojvoľným a je formulovaný i dostatočne určitým a predvídateľným spôsobom (splňa požiadavku zákonnosti).

162. Rovnako tak niet pochýb ani o tom, že tento zásah sleduje fakticky i principiálne legitímny cieľ daný záujmom spoločnosti na ochrane verejného zdravia (je legitímny). Pojem verejného záujmu je široký už svojou podstatou a ochrana verejného zdravia pred šírením nákazlivých chorôb tvorí bez potreby ďalších hlbších analýz jeho súčasť.

163. Za tejto situácie ostalo posúdiť iba to, či preskúmaná právna norma zachováva spravodlivú rovnováhu medzi záujmami spoločnosti a ochranou jednotlivca, teda či spĺňa požiadavku primeranosti a nekladie na jednotlivca neprimerané bremeno.

164. Test proporcionality, ktorý bolo potrebné využiť aj v tomto prípade, je založený na troch krokoch (A) test dostatočne dôležitého cieľa, teda (i) test vhodnosti, t.j. či zásah smeruje- k cieľu, ktorý je dostatočne dôležitý na ospravedlnenie zásahu, a (ii) test racionálnej väzby medzi zásahom a cieľom zásahu, t.j. či daným prostriedkom (uložením povinnosti osobe znášať náklady) možno dosiahnuť akceptovateľný cieľ (ochranu verejnosti pred vznikom a šírením prenosných smrteľných ochorení); (B) test nevyhnutnosti (potrebnosti použitia daného prostriedku/zásahu), teda vyhodnocovanie, či nebolo možné použiť šetrnejší zásah; (C) test proporcionality v užšom slova zmysle, ktorý zahŕňa jednak (i) praktickú konkordanciu (praktickú súladnosť), t.j. test zachovania maxima z oboch základných práv, a jednak (ii) tzv. Alexyho vážiacu formulu, ktorá pracuje s trojstupňovou stupnicou hodnôt: "nízka", "stredná" a "podstatná", t.j. skúmanie pomeru intenzity zásahu do jedného základného práva k miere uspokojiteľnosti druhého kolidujúceho práva, pričom intenzita zásahu a miera uspokojenia môže byť "nízka", "stredná" a "podstatná".

(A) Zásah do práva na vlastníctvo v podobe znášania nákladov na plnenie povinností stanovených v záujme ochrany verejného zdravia smeruje k dostatočne dôležitému cieľu, ktorý ho ospravedľňuje; nie je ani nevhodný, pretože reálne napomáha a prispieva dosiahnutiu legitímneho cieľa spočívajúceho v ochrane zdravia obyvateľov, resp. v ochrane obyvateľstva pred vznikom a šírením prenosných smrteľných ochorení. Ukladané povinnosti sledujúce ochranu verejného zdravia a s nimi spojená povinnosť znášať nimi vyvolané náklady pôsobia i preventívne. Pritom plnenie množstva z týchto povinností nepresahuje bežné náklady jednotlivca spojené s preventívnou ochranou jeho zdravia a zdravia iných osôb (napr. izolácia v domácom prostredí, nosenie ochranných pomôcok a pod.), v dôsledku čoho nejde o prípad príliš širokej vecnej pôsobnosti normy (predmetu regulácie) ukladajúcej túto povinnosť nad bežný (a nepochybne akceptovateľný) rozsah. Navyše, pri riešení tejto otázky štát disponuje širokou mierou diskrecie a takýto zásah do práva na vlastníctvo nemožno považovať za nevhodný.

(B) Uvedený zásah do základného práva vlastníť majetok je nevyhnutný na dosiahnutie legitímneho cieľa ochrany verejného zdravia, pretože je v súlade s technickými a praktickými možnosťami (vrátane možností ekonomických) reálneho zvládnutia pandémie. Pri úvahe o tom, či nebolo možné použiť šetrnejší zásah, teda v tomto prípade uložiť povinnosť znášať náklady týchto opatrení štátu vo väčšom alebo prípadne v celom rozsahu, považuje ústavný súd za významné najmä to, že opatrenia na ochranu verejného zdravia sú prejavom celospoločenského úsilia (štátu i jednotlivca) o zvládnutie ochrany verejného zdravia i v krízových situáciách či v situáciách jeho ohrozenia. V situácii ohrozenia verejného zdravia pandemiou ide navyše o prostriedok na obnovu normality, t.j. obnovu stavu bez ohrozenia verejného zdravia, resp. prevenciu potreby predĺžovania iných opatrení zasahujúcich do základných práv. Okrem toho právna úprava pamätá na prípady povinností, náklady splnenia ktorých by prípadne mohli významne presiahnuť bežné náklady jednotlivca spojené s preventívnou ochranou zdravia. Národná rada v tejto súvislosti poukázala na pravidlá uhrádzania nákladov spojených s pobytom v karanténnych zariadeniach majúcich základ v zákone č. 179/2011 Z.z. o hospodárskej mobilizácii a o zmene a doplnení zákona č. 387/2002 Z.z. o riadení štátu v krízových situáciách mimo času vojny a vojnového stavu v znení neskorších predpisov. Napokon ústavný súd dodáva, že derogácia povinnosti

podrobiť sa karanténnym opatreniam a izolácii mimo domáceho prostredia plynúca z vyhovujúcej časti tohto nálezu účinne eliminuje riziko vzniku prípadných neprimeraných nákladov.

(C) Vychádzajúc z podstaty oboch chránených záujmov (základné právo vlastníť majetok c/a verejný záujem na ochrane života a zdravia obyvateľstva predchádzaním vzniku a šírenia prenosných smrteľných ochorení), nie je objektívne možné zachovať obidva chránené záujmy popri sebe bez akéhokoľvek obmedzenia jedného z nich, resp. zachovať absolútne maximum z oboch. Intenzita zásahu do základného práva vlastníť majetok je na prvý pohľad podstatná, hoci nie vždy nevyhnutne; nejde o excesívny zásah z hľadiska závažnosti. Zákon ukladá množstvo svojou povahou rôznych povinností, plnenie ktorých vyžaduje vynaloženie nákladov, no s väčšinou z nich nie sú spojené náklady podstatne prevyšujúce bežné náklady jednotlivca v danej životnej situácii. Navyše, zo samotného ustanovenia § 58 ods. 2 zákona o ochrane verejného zdravia pritom nevyplýva, že súčasťou nákladov, ktoré je osoba povinná znášať, sú i náklady zdravotnej starostlivosti, na ktoré tak toto ustanovenie nedopadá. Intenzita zásahu do základného práva vlastníť majetok je tak stredná až podstatná. V kombinácii s obmedzením rozsahu povinnosti jednotlivca znášať náklady ich skutočnou výškou nie je narušená požiadavka zachovania maxima z oboch práv. Ide tak o obmedzenie základného práva vlastníť majetok, ktoré je skutočne potrebné a nevedie k podstatne väčšej ujme, ale, naopak, k naplneniu sledovaného podstatného cieľa, a to ochrany verejného zdravia, ktorá zahŕňa aj jeho vlastnú ochranu.

165. Miera uspokojiteľnosti verejného záujmu na ochrane života a zdravia obyvateľstva predchádzaním vzniku a šíreniu prenosných smrteľných ochorení je pri ukladaní povinnosti znášať náklady uložených povinností z tohto dôvodu podstatná, pretože ide o efektívny postup predchádzajúci vzniku a šíreniu prenosných smrteľných ochorení. Podstatná miera uspokojiteľnosti verejného záujmu na ochrane života a zdravia obyvateľstva predchádzaním vzniku a šíreniu prenosných smrteľných ochorení ukladaním povinností, ktorých plnenie znáša daná osoba na vlastné náklady, prevažuje stredný až podstatný záujem na ochrane základného práva vlastníť majetok, a preto je nutné dať prednosť verejnému záujmu na ochrane života a zdravia obyvateľstva.

XXX. Na základe uvedeného ústavný súd konštatuje, že uloženie povinnosti podľa § 58 ods. 2 zákona o ochrane verejného zdravia znášať (bez náhrady) náklady, ktoré vzniknú pri plnení povinností ustanovených týmto zákonom a inými všeobecne záväznými právnymi predpismi upravujúcimi ochranu verejného zdravia, osobe, ktorá je povinná tieto povinnosti plniť, je v súlade s čl. 20 ods. 1, 3, 4 a 5, čl. ods. 1 a čl. 13 ods. 4 ústavy i v spojení s čl. 1 dodatkového protokolu.

177. Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti preto ústavný súd návrhu navrhovateľky na vyslovenie nesúladu ustanovenia § 58 ods. 2 zákona o ochrane verejného zdravia s čl. 1 ods. 1, čl. 13 ods. 4 a čl. 17 ods. 1 a 2 ústavy v spojení s čl. 5 ods. 1 písm. e) dohovoru, s čl. 35 ods. 3 druhou vetou, čl. 39 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1 a čl. 13 ods. 1 písm. a) a ods. 4 ústavy a s čl. 20 ods. 1, 3, 4 a 5, čl. 1 ods. 1 a čl. 13 ods. 4 ústavy v spojení s čl. 1 dodatkového protokolu nevyhoviel (výrok 3 nálezu).“

19. Z citovaných pasáží nálezu ústavného súdu nesporne vyplýva opodstatnenosť žalobcom uplatneného práva žalobou na náhradu paušálnych nákladov na stravu, ktoré boli vynaložené v období od 18.4.2020 do 24.4.2020 pre žalovaného. Je len logické, keď sa žalovaný bol povinný podrobiť izolácii v karanténnom zariadení v uvedenom období, musel sa stravovať a túto stravu mu zabezpečovalo MV SR, ktoré za ňu následne vystavilo faktúru, ktorú žalovaný neuhradil. Aj z citovaného nálezu vyplýva, že prípustnosť zásahu do vlastníctva fyzickej osoby z hľadiska rozsahu je výslovne obmedzená výškou nákladov spojených s plnením uložených povinností, ktoré je fyzická osoba povinná znášať sama, a že ide o náklady plnenia akýchkoľvek (uložených) povinností, nielen povinností podrobiť sa opatreniam obmedzujúcim jej osobnú slobodu, patrí sem napríklad aj povinnosť znášať náklady spojené s používaním preventívnych a iných ochranných pomôcok, náklady dezinfekcie atď.. Tieto náklady teda nie sú taxatívne vymenované, ale určite medzi tie, ktoré sú spojené s plnením uložených povinností, v tomto prípade u žalovaného po dobu jedného týždňa, sú aj náklady vynaložené v súvislosti s poskytovaním stravy danej fyzickej osoby.

20. Podľa § 1 Opatrenia Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 176/2019 Z. z. o sumách stravného zo 4. júna 2019 (platného a účinného v rozhodnom období – apríl 2020) sumy stravného pre časové pásma sú

a) 5,10 eura pre časové pásmo 5 až 12 hodín,

- b) 7,60 eura pre časové pásmo nad 12 hodín až 18 hodín,
- c) 11,60 eura pre časové pásmo nad 18 hodín.

21. S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti a v súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku.

22. O trovách konania súd rozhodol podľa § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku vo výrokovej časti tohto rozsudku tak, že trovy stranám nepriznal. Úspešný žalobca by síce mal v súlade s § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku nárok na náhradu trov konania, tieto však nežiadal priznať a v konaní mu ani žiadne trovy nevznikli.

Poučenie:

2
19C/28/2022

Ľ Proti tomuto rozsudku okrem výroku I. možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom Okresného súdu Poprad na Krajský súd v Prešove.

Ľ Podľa § 363 C.s.p. v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 C. s. p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ľ Podľa § 365 ods. 1 C. s. p. odvolanie možno odôvodniť len tým, že :

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ľ Podľa § 365 ods. 2 C.s.p. odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 C.s.p. odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno i meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 366 prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak:

sa týkajú procesných podmienok,

sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu, má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo ich odvolateľ bez svojej ujmy nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní to, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov).